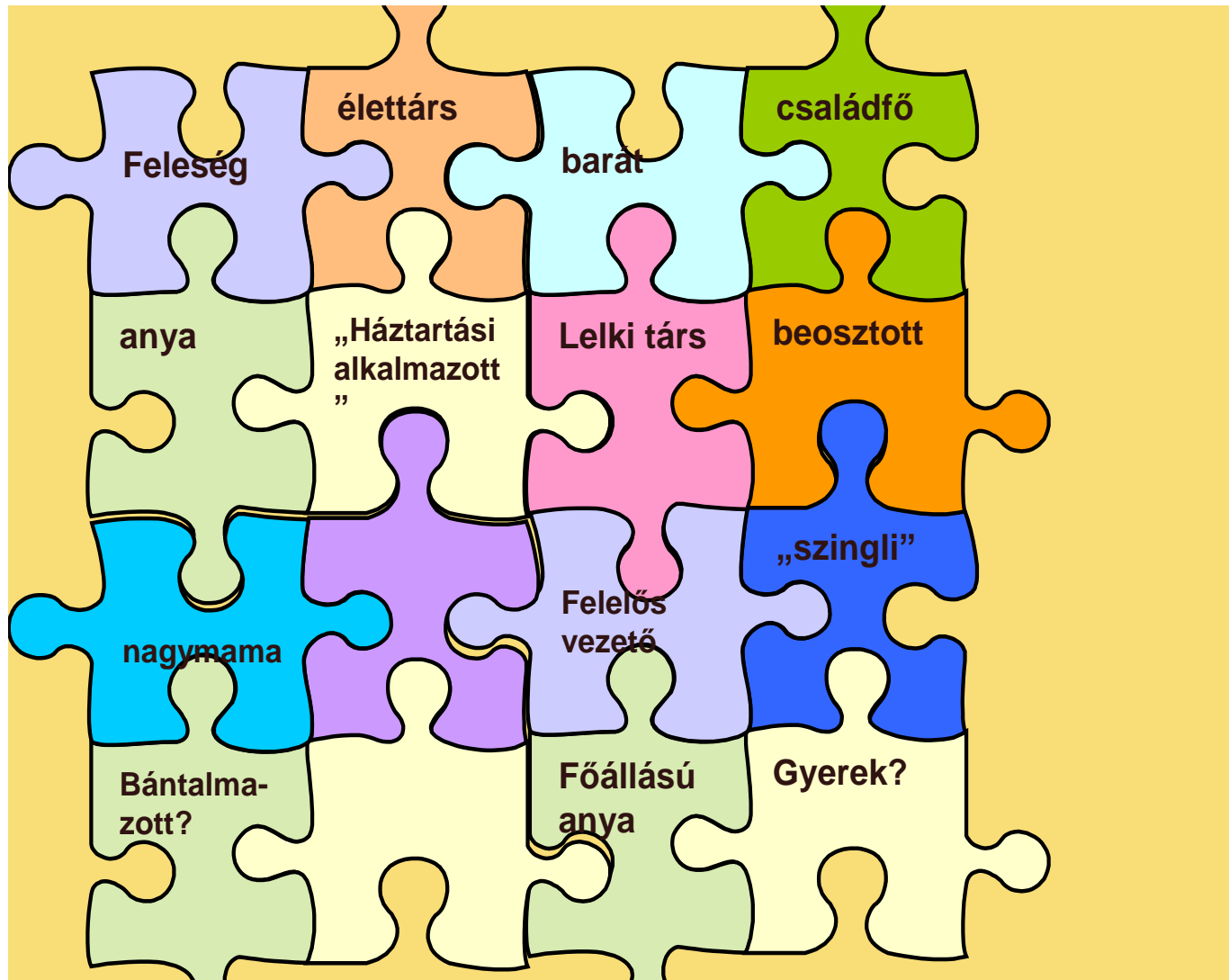

Nők a munkaerő-piacon Nyíregyháza Megyei Jogú Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja tükrében

Dr. Krizsai Anita
Szociális és Köznevelési Osztály

Mia Nő?

Fogalmak

- Egyenlő bánásmód:
 - Diszkrimináció tilalmát, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes élethez való jog garantálását jelenti.
- Esélyegyenlőség:
 - Mindazon jogi és nem jogi eszközök összességét jelenti, melyek azt a célt szolgálják, hogy a nők a férfiakkal egyenlő eséllyel érvényesülhessenek az élet különböző területein, mint pl.: oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb., de legalábbis csökkenjenek az őket érő hátrányok.

Európai Unió

- Az azonos munkáért azonos fizetés elvét már az 1957-es Római szerződés is tartalmazta. Az EUMSZ szociálpolitikai fejezetében rögzíti, hogy a **férfiak és a nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért egyenlő díjazást kapjanak.** (157.cikk) A szerződés ugyanitt lehetőséget biztosít a **pozitív diszkrimináció** alkalmazására is; arra, hogy előnyöket nyújtó intézkedéseket fogantossítsanak annak érdekében, hogy az alulreprezentált nem számára a szakmai tevékenységek folytatását megkönnyítsék, vagy arra, hogy a szakmai előmenetelükben őket érő hátrányokat megakadályozzák.

ENSZ

- 1979 decemberében New Yorkban fogadta el az ENSZ Bizottsága A nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményt (CEDAW).
- Az egyezmény a nemek közti teljes egyenlőség elérését célzó társadalompolitikát ír elő a tagállamoknak.
- Emellett rögzíti a nemi diszkrimináció fogalmát: mindennemű megkülönböztetés, melynek oka a nemi hovatartozás, kimenete pedig az alapvető emberi jogok sérülése társadalmi, politikai, kulturális, gazdasági és az élet bármely más területén.

Hátrányok

- A nők foglalkoztatottsági aránya jóval alacsonyabb a férfiakénál.
- Továbbra is a nők vannak túlsúlyban egyes kevésbé megbecsült és megfizetett ágazatokban és szakmákban.
- A nőket gyakrabban alkalmazzák részmunkaidőben.
- Egyenlőtlen bérezés.

Hátrányok

- Aránytalanul kis számban jutnak vállalati vezetői, illetve politikai vagy gazdasági döntéshozói tisztséghez.
- A szegénység jobban veszélyezteti a nőket – különösen a nyugdíjasokat – valamint a gyermeküket egyedül nevelő anyákat és az olyan hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó nőket, mint például az etnikai kisebbségek és a bevándorlók.

Hátrányos helyzet okai

- A kétkeresős családmódel általános elterjedésével a nők aktív szereplői a munkaerő-piacnak, de a munkaerő-piacra lépéstől kezdve hátrányos helyzetben vannak, mely az életpálya során egyre halmozódik.
- Ennek hátterében
 - a konzervatív háztartási munkamegosztás,
 - a gyermekvállalási időszak miatti megszakítás,
 - a kereső munka maszkulin jellege,
 - a munkapiaci szegmentáció,
 - a társadalmi norma- és értékrendszer áll.
- (Kaszás-Korén 2012)

Hagyományos családi feladatmegosztás

- „A nők által a háztartási munkára fordított időt nem a gyermek megszületése növeli nagyon jelentősen, hanem a házasság, élettársi kapcsolat, együttélés stb.
 - Mindez független a feleség munkájának státuszától.
 - A háztartási munka 80%-át akkor is a nő végzi, ha neki van magasabb presztízssű, jobban fizetett foglalkozása.
 - A magyar nők ilyen mértékű kettős leterheltsége enyhítéséhez nagyfokú társadalmi és családon belüli szemléletváltásra van szükség.”
- (Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia – Irányok és célok 2010-2021)

Egyenlőtlen családi szerepek

- A családi feladatmegosztás nemcsak a házimunkára, hanem a **gyermekről**, partnerről, valamint az **idős vagy beteg családtagról** való gondoskodás területeire is kiterjed.
- Európa népességének folyamatos öregedése egyre nagyobb kihívás elé állítja az állami gondozási rendszert éppúgy, mint a családokat.
- A tartós betegség, vagy pusztán idős kora miatt állandó gondozásra, felügyeletre szorulóknak ellátásának terhe fokozottan nehezedik a családokra azokban az országokban, ahol öngondoskodással csak a kivételezett kevesek tudják maguk számára a méltó feltételeket biztosítani.

Gyermekvállalás

- A szülés után gyermekükkel otthon maradó nők munkaerő-piaci reintegrálásához szükséges
- a jelenleginél rugalmasabb, hatékonyabb gyermekintézményi rendszer megléte, elérhetősége és megfizethetősége,
- az atipikus foglalkoztatási formák (rugalmas munkaidő, részmunkaidő, távmunka) aktív állami támogatása szükséges, amely hozzájárulhat ahhoz, hogy a családanya szerep összeegyeztethető legyen a karrierrel. (Monori 2011)

2018 II. negyedévében a foglalkoztatottak száma és aránya

- A 15–74 éves foglalkoztatottak száma átlagosan 4 millió 475 ezer főt tett ki, 55 ezer fővel többet, mint a 2017. II. negyedévi.
- Közülük 4 millió 418 ezer fő tartozott a 15–64 évesek közé, számuk 47 ezer fővel (1,1%-kal), foglalkoztatási arányuk (69,3%) 1,2 százalékponttal meghaladta az egy évvel korábbit.
- A férfiakat magasabb foglalkoztatási szint jellemezte, mint a nőket (76,2 és 62,5%).

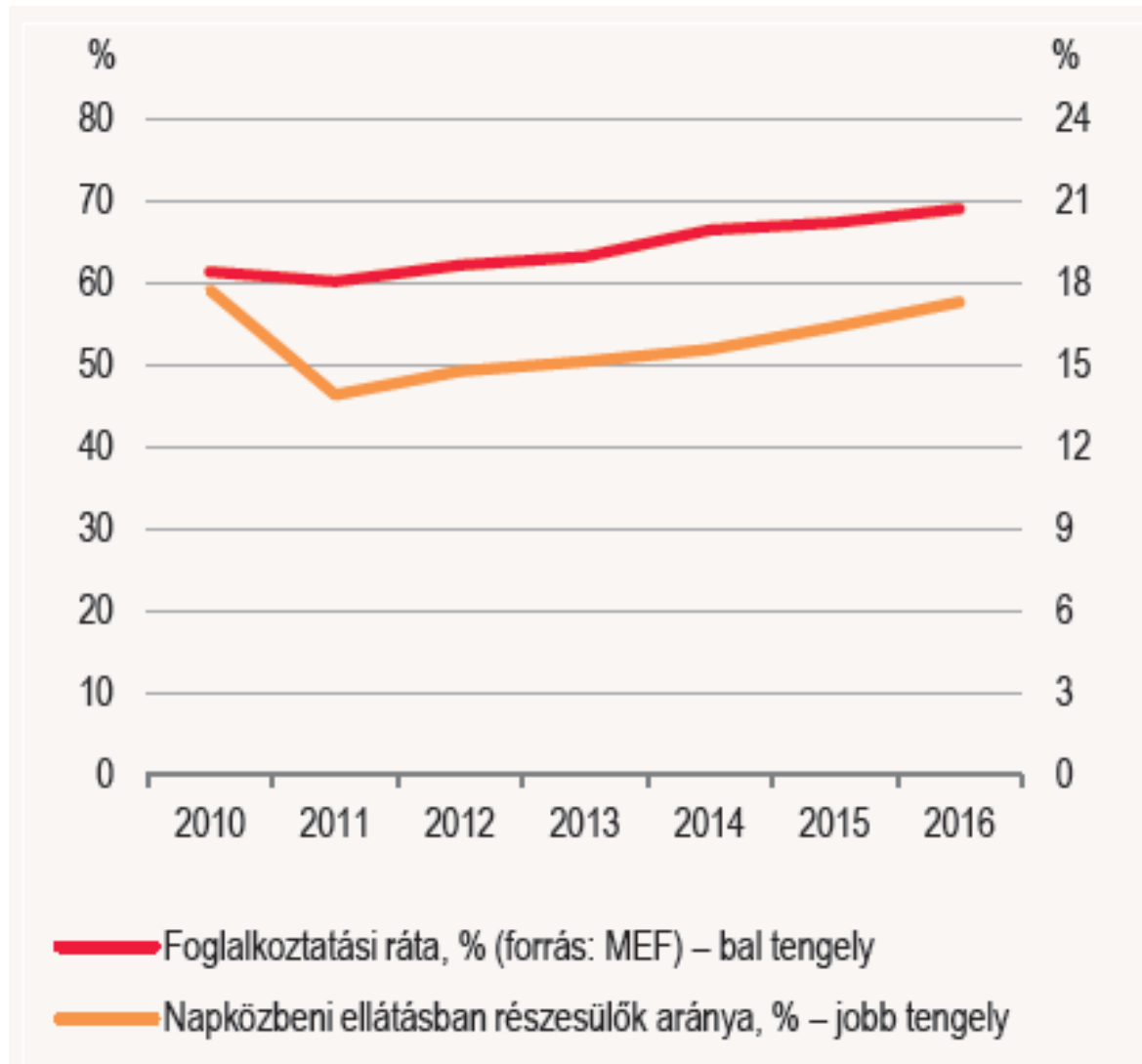
Felnőttoktatás,-képzés 2016

- 2016-ban összességében a 25–64 éves magyar népesség 32,8%-a vett részt iskolarendszerű, illetve azon kívüli oktatásban, képzésben.
- Mind a nők, mind a férfiak körében emelkedett a résztvevők aránya: a nők közel 34, a férfiak 31,6%-a tartozott ebbe a csoportba.
- A képzésben való részvétel szempontjából a legmeghatározóbb az iskolai végzettség volt.
- Míg a legfeljebb nyolc általános iskolai osztállyal rendelkezőknek csak valamivel több mint 17%-a, az érettségivel rendelkezőknek már több mint egyharmada, a felsőfokú végzettségűeknek pedig 55%-a vett részt a tanulás valamilyen formájában. (KSH)

Kisgyermekes anyák elhelyezkedésének ösztönzése

- 2013-ban életbe lépett munkahelyvédelmi akcióterv értelmében a gyermekgondozási ellátásról visszatérők után 2 évig nem kell se szociális adót, se szakképzési hozzájárulást fizetniük a munkaadóknak. (2018-ban 3 év)
- 2014-től a három és annál több gyermekesek alkalmazása esetén 3 évig teljes, utána még további két évig 50%-os adókedvezmény illeti meg a munkáltatót. (2018-ban 5 év)
- A 2014-ben bevezetett gyed extra a gyed igénybevétele mellett a korábbi tiltással szemben a gyermek egyéves korától – időtartam korlátozás nélkül – lehetőséget ad a munkavégzésre, közvetlen módon ösztönözve ezzel az érintetteket a mielőbbi munkaerő-piaci visszatérésre.

A gyermeket nevelő 15–49 éves nők foglalkoztatási rátája és az ellátásban részesülő 3 éven aluli gyermekek aránya (KSH)

Nők elhelyezkedésének segítése Nyíregyházán

- 9 bölcsőde 716 férőhely (nem vezették be a gondozási díjat)
- 4 óvoda 35 telephellyel 4620 férőhely
- Infrastrukturális fejlesztések

Nők elhelyezkedésének segítése Nyíregyházán

- Családbarát munkahelyek kialakítása
- EFOP -1.2.9-17 Nők a családban és a munkahelyen női információs és szolgáltató központ kialakítása Nyíregyházán című projekt keretében
- Női Információs és Szolgáltató Központ (Nő-Köz-Pont) létrehozása
- a nők atipikus foglalkoztathatóságának javítása,
- az atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése
- a munkáltatók és a munkavállalók együttműködésének javítása,
- a magánélet és a munka összehangolását segítő támogató szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók és a velük együttműködő közösségek működési feltételeinek megteremtése.

Köszönöm a figyelmet!